

Vliegenthart

over het type generieke wetgeving in meer algemene zin. Het tweede aspect is het resultaat van het overleg met de departementen en wat wij dan doen met de huidige specifieke wetgeving op het gebied van verkeer en vervoer!

Staatssecretaris **Vliegenthart**: Maar dat zijn geen twee aspecten die los van elkaar staan!

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Wel als wij nu "ja" zouden zeggen tegen deze motie, want die vraagt om een apart wettelijk voorstel van generieke aard. Daarnaast is er nog het wetsvoorstel waar u mee bezig bent en vervolgens nog het type specifieke wetgeving op het gebied van verkeer en vervoer. Ik heb het dan nog maar niet over de andere wettelijke trajecten waarover de heer Rouvoet sprak!

Staatssecretaris **Vliegenthart**: Voorzitter. Gelet op de complexiteit van het onderwerp vraag ik de Kamer in feite mij enige ruimte te geven om met mijn collega's van Verkeer en Waterstaat en van VROM te overleggen en om u vervolgens te kunnen informeren hoe wij er zo goed mogelijk een mouw aan kunnen passen, wetend wat de doelstellingen van de Kamer zijn. In dat licht gezien, is mijn verzoek dan ook om deze motie nog even aan te houden, opdat u voor eventuele stemming daarover nog kennis kunt nemen van alle relevante aspecten die op dit terrein spelen. Verleden jaar heb ik u een brief gestuurd waarin is aangegeven wat de reikwijdte van het voorstel zou zijn. Wij zijn daar gewoon mee verder gegaan. De Kamer heeft toen niet gezegd dat het verbreed moest worden. Nu zitten wij in een fase waarin wij echt goed moeten afwegen hoe wij verder gaan. Ik weet in ieder geval dat de indieners niet beogen om het lopende traject hiermee te vertragen.

Mevrouw **Smits** (PvdA): Het lijkt mij een redelijke lijn die de staatssecretaris kiest.

Ik neem aan dat die brief er niet onmiddellijk kan zijn, want zij wil nog overleg plegen, maar misschien hoeven wij niet helemaal te wachten tot de indiening van het wetsvoorstel. Het Bouwbesluit en de Wet personenvervoer zijn inderdaad door de Kamer geaccordeerd, maar wij

vinden dat het ook gaat om het vastleggen van het recht op gelijke behandeling en dat is met die materiewetgeving nooit bereikt! Als de staatssecretaris in haar brief daarover nog een nadere uiteenzetting kan geven, is ons dat een lief ding waard.

Staatssecretaris **Vliegenthart**: Maar het recht op gelijke behandeling en het vraagstuk van toegankelijkheid, in ieder geval voor de terreinen die onder de reikwijdte van de wet vallen, zijn onderdeel van de plicht tot het aanbrengen van doeltreffende aanpassingen. Als het gaat om toegankelijkheid in algemene zin, is het erg lastig om die juridisch te koppelen aan het begrip gelijke behandeling. Daarom is in het verleden ook gekozen voor dat aparte spoor. Het is inderdaad een zeer ingewikkeld vraagstuk dat wij niet zomaar even op een achternamiddag kunnen beslissen. Er moet echt even goed overleg over plaatsvinden. Ik streef ernaar u zo snel mogelijk te informeren, in ieder geval uiterlijk bij de indiening van het wetsvoorstel, zodat het ook kan worden meegewogen. Maar, over het doel waarnaar wij streven, hebben wij in ieder geval geen verschil van mening!

De heer **Passtoors** (VVD): Voorzitter. Als de staatssecretaris meer tijd nodig heeft en die informatie niet kan geven bij de indiening van de aanbouwwet moet zij die maar nemen. Natuurlijk zou het prettiger zou als zij er eerder mee kon komen, maar als zij meer tijd nodig heeft, houden wij de motie nog wel wat langer aan. De aanbouwwet mag in ieder geval geen enkele vertraging oplopen.

Mevrouw **Lambrechts** (D66): Mag ik collega Passtoors dan vragen waarom hij in vredesnaam deze motie op dit moment heeft ingediend. Dat wordt dan toch wel lichtelijk ridicuul!

De heer **Passtoors** (VVD): Helemaal niet, want ik wil dat de regering met dit onderwerp uitgebreid aan de slag gaat en er niet mee wacht totdat wij de aanbouwwet hebben behandeld!

Staatssecretaris **Vliegenthart**: Ik heb in mijn betoog aangegeven dat de regering al maatregelen heeft

getroffen om tot bevordering van de toegankelijkheid te komen.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Voorzitter. Ik heb ook geconstateerd dat die toezeggingen al zijn gedaan.

De **voorzitter**: De heer Passtoors wil zijn motie aanhouden?

De heer **Passtoors** (VVD): Dat heeft u goed begrepen, ik houd mijn motie aan.

De **voorzitter**: Op verzoek van de heer Passtoors stel ik voor, zijn motie (stuk nr. 68) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het verslag voor kennisgeving aan te nemen.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 7 juni 2001 over **maatschappelijk verantwoord ondernemen**.

□

De heer **Blok** (VVD): Voorzitter. Tijdens het algemeen overleg over maatschappelijk ondernemen hebben meerdere fracties de staatssecretaris om duidelijkheid gevraagd over zijn voorstellen. Duidelijkheid richting de Kamer om de voorstellen goed te kunnen beoordelen, duidelijkheid richting betrokken ondernemers die de voorstellen moeten uitvoeren en duidelijkheid om de effecten op de administratieve lastendruk te kunnen beoordelen. Die administratieve lasten rijzen de pan uit, met name voor het midden- en kleinbedrijf.

De staatssecretaris heeft weinig duidelijkheid verschaft in antwoord op een aantal vragen van de Kamer. Hij antwoordde op een specifieke vraag over de administratieve lasten dat hij formeel niet verplicht is advies in te winnen van ACTAL, omdat het hier niet om wetgeving gaat, maar om lagere regelgeving. Naar de mening van de VVD-fractie – daarin in ieder geval gesteund door de CDA-fractie – kan een staatssecretaris van Economische Zaken zich niet met zo'n formeel antwoord

Blok

afmaken van het probleem van de administratieve lasten.

Wanneer wij vinden dat die administratieve lasten een probleem zijn voor het midden- en kleinbedrijf – en de Kamer heeft bij herhaling uitgesproken dat zij dit vindt – en wij daarnaast constateren dat het ministerie van Economische Zaken als coördinerend ministerie verantwoordelijk is voor het Actieprogramma omlaag brengen van de administratieve lasten, dan heeft het ministerie en daarmee de staatssecretaris een uitgesproken voorbeeldfunctie. Bij ieder voorstel dat aan de orde is, moet hij toetsen of de administratieve lasten toenemen en daarbij ACTAL inschakelen. Vervolgens kan iedere fractie voor zichzelf afwegen of de administratieve lasten doorslaggevend zijn voor het oordeel over het totale pakket maatregelen. Wij hebben dan in ieder geval wel een compleet beeld van hetgeen waarover wij oordelen.

De heer **Van Walsem** (D66): Voorzitter. Als ACTAL een advies zou uitbrengen en zou constateren dat de administratieve lasten iets toenemen, is dit dan voor de heer Blok reden om af te zien van de voorstellen van de staatssecretaris voor het maatschappelijk verantwoord ondernemen?

De heer **Blok** (VVD): Ik heb tijdens het debat een aantal overwegingen genoemd. Ik heb aangegeven dat wij maatschappelijk ondernemen een goede zaak vinden en dat wij moeten voorkomen dat de overheid dit in de kiem smoort. Effectiviteit is voor ons het belangrijkste. Wij hanteren dus meer criteria dan alleen de administratieve lasten. Het kan voorkomen dat het effect van de maatregelen zo groot is dat wij de administratieve lasten voor lief nemen, bijvoorbeeld wanneer wij effectieve internationale regelgeving kunnen afspreken. Aan de andere kant kunnen er ook maatregelen worden voorgesteld waarvan het effect ons al niet overtuigt en als dan ook de administratieve lasten nog eens toenemen, is dit een extra reden om van die maatregelen af te zien. Dit zal echter nooit het enige criterium zijn.

Dit alles overwegende, wil ik de volgende motie indienen, mede namens de fractie van het CDA:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de staatssecretaris van Economische Zaken voorstelt om het gebruik van het exportbevorderend instrumentarium te koppelen aan het onderschrijven van OESO-richtlijnen en tevens, waar mogelijk, aanvragen van ondernemers te toetsen op criteria met betrekking tot verantwoord ondernemen;

overwegende dat de Kamer herhaaldelijk haar zorg heeft uitgesproken over de administratieve lastendruk voor bedrijven;

tevens overwegende dat de Kamer onvoldoende informatie heeft om zich een beeld te vormen van de administratieve lasten die kunnen voortvloeien uit de voorstellen van de staatssecretaris;

verzoekt de regering, de voorstellen met betrekking tot toetsing van het exportinstrumentarium aan criteria op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen ter advisering voor te leggen aan ACTAL en de Kamer te informeren over het advies van ACTAL,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Blok en Verburg. Naar mij blijkt, wordt zij voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 6 (26485).

□
Mevrouw **Verburg** (CDA): Mijnheer de voorzitter. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is een ontwikkeling die niet te stoppen is en dat is maar goed ook. Het is een ontwikkeling naar ondernemen met aandacht voor menswaardigheid en milieu. Die ontwikkeling kan niet genoeg gestimuleerd worden. Er is echter één probleem: je kunt gras niet harder laten groeien door eraan te trekken. Dat betekent dat je een samenhangend en evenwichtig pakket aan maatregelen zult moeten hanteren.

De staatssecretaris heeft daartoe een voorstel gedaan dat inhoudt dat

hij zijn financiële buitenland-instrumentarium daarvoor zal inzetten. De staatssecretaris heeft in het algemeen overleg echter niet duidelijk aangegeven hoe dat er in de praktijk uit komt te zien en wat het betekent voor ondernemers die een beroep doen op dat instrumentarium. Ik vraag hem daar dan ook nog eens op in te gaan.

Omdat wij niet kunnen overzien wat een en ander betekent voor het bedrijfsleven en de initiatieven van de overheden van andere OESO-lidstaten voor eenzelfde soort instrumentarium, wil de CDA-fractie hier zorgvuldig mee omgaan. Dat is ook de reden dat ik namens de CDA-fractie samen met de heer Blok deze motie heb ingediend. Ik hoop dat de staatssecretaris een helder standpunt over deze motie zal geven en haar zal uitvoeren.

De **voorzitter**: Mevrouw Verburg heeft mij gevraagd mede te delen dat zij tot haar spijt in verband met andere verplichtingen de plenaire vergadering moet verlaten. Uiteraard zal zij het antwoord van de staatssecretaris in de Handelingen nalezen.

□

Staatssecretaris **Ybema**: Voorzitter. Ik bedank de Kamer uiteraard voor de gemaakte opmerkingen.

Het overleg met de Kamer over maatschappelijk verantwoord ondernemen loopt al een aantal jaren. Zeker vorig jaar is er vrij uitvoerig gesproken over de mogelijkheden om het financiële buitenlandinstrumentarium te betrekken bij maatschappelijk ondernemen. Men heeft mij met andere woorden gevraagd na te gaan of maatschappelijk verantwoord ondernemen consequenties zou moeten hebben voor de toepassing van het buitenland-instrumentarium.

Van het begin af aan heb ik tegen de Kamer gezegd dat ik het een zeer beleidsrelevante vraag vind en dat ik absoluut bereid ben om die mogelijkheden grondig te onderzoeken. De Kamer heeft vorig jaar met een ruime meerderheid een motie van de heer Koenders aangenomen. In deze motie werd nog een keer uitgesproken dat zij die wens heeft. Ik ben er dan ook altijd van overtuigd geweest dat die opvatting heel breed door de Kamer wordt gedragen.

Ybema

Het is de Kamer inmiddels bekend dat het onderzoek dat ik heb laten uitvoeren, ook mij tot de overtuiging heeft gebracht dat het mogelijk en gewenst is om een relatie te leggen tussen maatschappelijk verantwoord ondernemen en de toepassing van het financiële buitenland-instrumentarium. Ik heb er bewust voor gekozen om dat te doen op een manier die aan de ene kant duidelijkheid verschaft en aan de andere kant leidt tot een lichte, goed uitvoerbare constructie. Ik heb daarbij twee sporen gekozen.

Het eerste spoor is dat ik het bedrijfsleven vraag om kennis te nemen van de OESO-richtlijnen. Ik zal het bedrijfsleven vragen om zich naar vermogen in te spannen voor de toepassing van die richtlijnen in de praktijk. Het tweede spoor is dat door de uitvoerders van de verschillende regelingen – dat zijn organisaties als Senter en niet het bedrijfsleven – vooraf getoetst wordt op specifieke criteria. Ik denk daarbij aan corruptie, het milieu en sociale omstandigheden. Deze aanpak, die ik aan de Kamer heb voorgelegd en waarvoor ik brede steun heb gekregen tijdens het algemeen overleg, is proportioneel. Ik vind het belangrijk dat de voorgestelde aanpak in verhouding staat tot de consequenties van die aanpak. De aanpak is proportioneel omdat het om een inspanningsverplichting voor het bedrijfsleven gaat en om een extra toets door de uitvoerders. Ik benadruk nogmaals dat het niet gaat om nieuwe wet- en regelgeving. In de praktijk zal er slechts sprake zijn van een aanpassing van de aanvraagformulieren voor subsidie, om het simpel te zeggen.

In de motie-Blok/Verburg wordt verzocht om een advies van ACTAL met betrekking tot de administratieve lasten die verbonden zijn aan de voorgestelde regeling. Ik acht de betrokkenheid van ACTAL in dezen echter niet aan de orde, omdat dit college adviseert over voorgenomen regelgeving. De administratieve lasten in dat kader vloeien voort uit informatieverplichtingen en zijn voor het bedrijfsleven dus onvermijdelijk. Subsidies en subsidieregelingen voldoen niet aan deze definitie, omdat ondernemers daar uit vrije wil gebruik kunnen maken. Dit punt is kortgeleden bevestigd door minister Jorritsma in een brief aan de Kamer, d.d. 18 mei 2001, over departementale actieprogramma's.

Het is dan ook volstrekt helder dat ACTAL een rol kan spelen bij voorgenomen wet- en regelgeving en algemene maatregelen van bestuur, dus bij zaken die een verplichtend karakter hebben. ACTAL kan evenwel geen rol spelen bij subsidieregelingen, subsidievoorwaarden, enzovoort. Wellicht ten overvloede meld ik dat recentelijk gesprekken hebben plaatsgevonden tussen minister Jorritsma en het bestuur van ACTAL, en dit punt is daarbij niet aan de orde geweest. Om deze redenen kom ik tot de conclusie dat de motie-Blok/Verburg geen recht doet aan het beleid dat tussen regering en Kamer is afgesproken. Ik ontraad derhalve aanvaarding van deze motie.

Mevrouw Verburg heeft opgemerkt dat het onvoldoende duidelijk is hoe de regelingen er in de praktijk uit zullen zien. Ik heb in het algemeen overleg op dit punt al gereageerd, maar ik zal deze gelegenheid gebruiken om er meer over te zeggen. Wij praten heel nadrukkelijk over een inspanningsverplichting. Men moet kennismaken van de OESO-richtlijnen. Er is geen sprake van een juridische resultaat-verbintenis. In de praktijk moet de beleidslijn, die in een brief is neergelegd en met de Kamer is besproken, geïmplementeerd worden. Wij stoppen dus met de beschouwingen ten aanzien van dit onderwerp en wij beginnen met de implementatie en concrete uitwerking van de instrumentenbrief op het niveau van de individuele instrumenten. Ik heb gesteld dat het MVO in relatie tot de toepassing van de beleidsinstrumenten betrekking heeft op in principe alle beleidsinstrumenten. Men gaat nu aan de slag om die beleidsinstrumenten daarop ook te toetsen. Het eerstvolgende is bijvoorbeeld de nieuwe regeling voor technische assistentie, die de opvolger is van de bij Kamer hopelijk bekende Regeling voor investeringsbevordering en technische assistentie (IBTA). Bij de nieuwe regeling wordt gekeken naar de betekenis van de toepassing van MVO op dit punt. Wij gaan nu aan de slag met het uitwerken van de beleidslijn die ik de Kamer heb voorgehouden. Wij zullen daarmee ervaring opdoen in de praktijk. Ik zal de Kamer uiteraard voortdurend informeren over de voortgang daarvan, over hoe wij de regeling hebben aangepast om ze goed te

kunnen gebruiken bij het MVO-beleidsonderwerp en wat de ervaringen zijn bij de concrete uitvoering. De ervaringen die wij hebben opgedaan via onze uitvoeringsinstellingen, met name Senter, en de ervaringen die de bedrijven daarmee hebben opgedaan, zullen daarbij worden betrokken. Daarover wordt weer gerapporteerd aan de Kamer. Ik verwacht dat in het debat tussen Kamer en kabinet voortdurend bijstellingen zullen worden aangebracht. De helderheid waarom mevrouw Verburg nogmaals heeft gevraagd, zal zij krijgen. Die is echter op dit moment niet te geven, want die komt uit de praktijk. Over de ervaringen uit de praktijk zal de Kamer regelmatig worden geïnformeerd.

De heer **Blok** (VVD): De staatssecretaris geeft als argumentatie aan, dat het gebruikmaken van een subsidieregeling een vrijwillige keuze is van een bedrijf. Wat is er vrijwillig aan het gebruikmaken van een subsidie door een bedrijf dat exporteert naar landen waar alle concurrenten gebruik kunnen maken van subsidieregelingen? Dan is het volgens mij een kwestie van overleven en niet van vrije keuze.

De staatssecretaris geeft aan dat hij formeel niet verplicht is om advies te vragen aan ACTAL en dat hij dat daarom ook niet doet. Hij is echter voorbijgegaan aan mijn vraag over de voorbeeldfunctie van het ministerie van EZ, dat een coördinerend ministerie is voor verlaging van de administratieve lasten en dat dit thema ook echt uit moet dragen. Waarom betreft hij dat niet bij zijn afweging om dit aan ACTAL voor te leggen?

Staatssecretaris **Ybema**: Vrijwilligheid is belangrijk als het gaat om de inschakeling van ACTAL. Met instemming van de Kamer heeft de minister van Economische Zaken een beleid inzake het terugdringen van administratieve lasten geformuleerd. In de kern komt het erop neer dat er sprake is van administratieve lasten, van beleid terzake en van inschakeling van ACTAL als er sprake is van een verplichting. Het moet derhalve gaan om administratieve lasten die direct voortvloeien uit wet- en regelgeving en AMvB's. Met dat beleidsuitgangspunt is de Kamer akkoord gegaan. Zeer recent – bij brief van 18 mei jl. – is dit beleid nog

Mevrouw Snijder-Hazelhoff (VVD)

© M. Sablerolle – Gouda

eens bevestigd door de minister van Economische Zaken. Wij moeten hier precies in zijn, want anders gaat het schuiven en handelen wij niet conform het beleid dat kabinet, minister van Economische Zaken en Kamer zijn overeengekomen.

Uiteraard heeft het ministerie van Economische Zaken een voorbeeldfunctie, maar die moeten wij wel zien binnen het op dit punt overeengekomen beleid. Waarom voeren wij anders beleid? Wij voeren beleid en kunnen daarop worden aangesproken. Ook de Kamer kan worden aangesproken over het beleid waarmee akkoord is gegaan. Kortom, wij moeten ons op dit punt heel precies opstellen. Dat betekent dat wij ons moeten houden aan de beleidsafspraken die op dit punt zijn gemaakt tussen kabinet en Kamer. Op dat punt heeft ACTAL een rol. ACTAL heeft geen rol als het gaat om toepassing van subsidie-regelingen en -voorwaarden. Het bewaken van de administratieve lasten is niet primair mijn verantwoordelijkheid, zoals de Kamer weet, maar ik kan me ook geen situatie herinneren waarin in deze Kamer gesproken is over subsidievoorwaarden, over subsidie-regelingen in relatie tot de administratieve lasten. Dat kan wel, maar dan zou er eerst meer ten principale een debat moeten worden gevoerd over de rol, de taak en de verant-

woordelijkheid van ACTAL. Dat is nu niet aan de orde.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aanstaande dinsdag over de ingediende motie te stemmen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 13 juni 2001 over **CITES**.

□

Mevrouw **Snijder-Hazelhoff** (VVD): Mijnheer de voorzitter. Ik wil mij in dit debat niet richten op het gehele CITES-gebeuren, maar op de openstelling van het keuringspunt Schiphol.

In het overleg dat wij de vorige week met de staatssecretaris hebben gevoerd, is voor ons niet duidelijk geworden dat alle vluchten met dieren die daar binnenkomen, ook gecontroleerd worden. Uit berichtgeving blijkt ons dat de KLM daarin toch een monopoliepositie inneemt en dat alleen vluchten die via de KLM binnenkomen, worden gecontroleerd. Voorzover wij dit

kunnen bekijken, brengt dit risico's mee, zeker in het kader van dierenwelzijn. Wij zien namelijk dat bij een aantal vluchten directe terugzending plaatsvindt. Wij vrezen bovendien dat risico's worden gelopen met de import van de ziektes, als vluchten via Frankfurt binnenkomen en dan via de weg onze buitengrenzen passeren. Daarmee worden naar ons gevoelen toch de nodige risico's genomen.

Daarom vragen wij in de volgende motie de staatssecretaris om toch nauwlettender te kijken en alle vluchten die binnenkomen op het keuringspunt op Schiphol te controleren. De motie is door de VVD-fractie en een aantal andere fracties ondertekend.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de inspectiepost voor levende dieren op Schiphol alleen vluchten van de KLM controleert;

overwegende dat dit onnodig veel risico's voor dierenwelzijn (onder andere bij directe terugzending) en import van ziektes oplevert;

van mening dat veterinaire controle voor alle geïmporteerde dieren noodzakelijk is;

verzoekt de regering, hiervoor de nodige maatregelen te nemen, zodat het huidige keuringspunt voor alle vluchten van alle maatschappijen wordt opengesteld,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Snijder-Hazelhoff, Augusteijn-Esser, Swildens-Rozendaal, Stellingwerf, M.B. Vos en Van Wijmen.

Zij krijgt nr. 102 (27400-XIV).

□

Mevrouw **Swildens-Rozendaal** (PvdA): Mijnheer de voorzitter. Mijn fractie dringt al jaren aan op een structurele samenwerking bij de aanpak van de CITES-criminaliteit. Het eindverslag van het project-CITES van de stuurgroep laat zien